

villigt, med de forreste Frister, sige Ja til at give en saadan Bevilling. Der vilde i derne Henseende utvivlsomt udvikle sig en vis parlamentarisk Sædvane, som ikke vilde brydes i saadanne Tilfælde af Afgjælse for Samfundets Ordenen. Men her behøves dette jo ikke. Vi staa i derne Henseende helbigere til Bemyndelsen af dette Middel første Gang, end vi vilde staa, hvis man ikke havde nogen midlertidig Finantslov. Vi have nemlig en midlertidig Finantslov til 1ste Juli, og der er altsaa en Frist for den høitagtede Regjering, hvis den, dersom det Forslag, jeg har tilladt mig at fremsætte for Thinget, skulde blive vedtaget, vil adspørge Folket, og saaledes efter Grundlovens Anvisning for sit Bedkommende faae Stillingen klaret. Naar man da nu ud af dette Middel har villet drage eller skabe Spørgsmaal om foreløbige Finantslove og Gud veed hvad, saa vil Enhver indse, at der i denne Tale ikke er den fjerneste Grund for, at noget Saadant skulde komme frem. Saa maatte vi jo tænke os Mænd tilstede, som ville bryde Grundlovens klare Ord. Men tror man da, at der i Danmark nogensinde skulde gives saamange Mænd, som behøvedes for i et Statsraad at vedtage en saadan Tilføjelse af Grundloven? Tror man det? Ja, skulde det være Tilfældet, lad os staa for Forsøget gjort. Thi, mine Herrer! saa er vor Bevillingsret i Virkeligheden kun et Skin, naar man, dersom vi ikke ville give Pengene, selv vil tage dem. Kom en Mand til En af os og forlangte Pengene, og vi stillede Betingelser, og han sagde: Ingen Betingelser! Giver Du dem ikke, saa tager jeg dem selv, hvad gjorde da vi? Vi smækkede Rasken i for ham og vilde forsøge, om vor Eiendomsret og Gjemmer vare stærke nok til at værne om Vort. Praktisk vilde vi forsøge det, og saaledes maa Folkethinget overfor alle disse ufunde Betragtninger om Ret til selv at tage Pengene sig. Ogsaa heri er der en Grund mere til at siges Nei, dersom Noget vover at staa op som Forsvarer af sig selv. Vi ere villige til at lufte Pengesækken op, og endog saa paa billige Betingelser, thi Demokratiet i Danmark har aldrig været ubilligt. Dernæst er det rimeligt, at man kan tænke sig, hvis man følger det Forslag, jeg har tilladt mig at fremsætte, at der vil ske en Dpløsning, og jeg vil antage det som den naturligste Udvei af det Hele. En Dpløsning giver ikke blot Liv, men Kamp. (Th. Nielsen: Ja, det er der ingen Fare ved!) Her mindes jeg en Ytring af Monrad for nogle Aar tilbage til et Medlem, der udtalte sin Frygt for Dpløsning. Han sagde da: Ja, det er de Medlemmer har ikke været opløst før, og han er derfor noget angst; vi have derimod været uindræstede denne Operation flere Gange, vi ere ikke saa bange. Det kunde tænkes — jeg sigter ikke noget Medlem i denne Sal — at Noget vilde foreslå sig Sagen saaledes: „I Krigen falder Denne eller Sin, det kan blive mig, derfor erklærer

jeg ikke Krig.“ Men et saadant Raisonnement vilde jo være at sætte sin egen Personens lidet betydende Sag over, hvad man tror efter sin Overbevisning at være Sagens Kjerne. Det vilde selvsjælgelig Ingen her i denne Sal. Det kan aldrig falde mig ind at tænke, at Noget her vilde gjøre et saadant Raisonnement. Derimod kunde der være dem, der vilde siges: En Dpløsning har sin Fare for Folkets Sag, for Folkets Frihedens Sag, og ganske vist; vi kende jo altfor vel de Midler, som Modstanderne have at raade over under saadanne Forhold. Pressen, ja der vil En syde som Vi i et gærende Kar og en Ander vilde hafte sine Fortidsminde i Smulder for at kaste dem i Vinene paa sine Modstandere, og de Smaa vilde Alle snafte dem efter Munden. Blandt Præstærne vil den, der frygter for Raldsretten og sine Tjenster, maaske oftere end sædvanlig besjæge sine Skriftebøger. Lærerne, der frygte Alffredighedsretten og maaske Skolepengesystemet, ville blive nedladende som aldrig før, thi de ere det ikke altid. Skriverens Pen vil dirre, Fuldmegetigen skæve Tænder, og Embedsmanden falde den tro Del af sine Baskaller, jeg mener Sognefogderne, ind til sig for at give dem de rette Ordre. Vi kende jo særdeles godt disse Bevægelser. Smaaborgerne ville blive minde om den lille Note, der staar hos Rådmanden, og han vil det maaske gaa ligesaa overfor Bankieren, og Bankinstituttet vil erindre visse Bedkommende om Bøxer osv! Denne Bevægelse vil være gjennemgaaende i hele Samfundet; det er der ingen Tvivl om, og Hr. Sørensen, som man spottende har digtet om, og som selv til sin egen Gaa med Fryd har sunget, at han sætter sin Nathue godt, vil med Forserdelse trække den ned over Ørene. De Konervative, som de kaldes, jeg mener de Reaktionære, ville siges: Skifter Du Dig ikke, saa lufte vi Grundloven i for Vinene af Dig og sætte Vagt om Kristiansborg, og mange Embedsmænd, maaske endog saa med Konseilspræsidiets Segl under, ville siges: Vagt Dig, ellers kommer Bismarck! Ja, jeg veed meget vel, at der kan være Fare ved en Dpløsning, at der er stærke Kræfter, som kunne sættes i Bevægelse imod os. Paa den ene Side, dersom man skal tro vore Modstanderes eget Studsmaal, ligger der — vi kunne bevise det af mangfoldige gjentagne Selvidnesbyrd fra de Bedkommende — Hæderlighed, Kundskab, Indsigt, Dannelses, Fortæmme, Alt, hvad Gud er. De have Fjælskets Indvirkning, Lankens Klarhed, Villiens Energi. Og hvad have vi? Vi have kun en enfoldig Tro paa vor egen Sags Retferdighed, og med dette Raaben gaa vi saa ud til det danske Folk, naar Dpløsningen sker, saa ulige stillede. Hvorledes vil det gaa? Ja, det kan ikke negtes, at en eller anden angstelig Sjæl godt kan komme til at gysse over, at vi maaske da lide Nederlag til Skade for vor Frihed, og mene, at det var bedre, at vi sidde her og modtage, hvad der bydes os. Smidlerid,